

**T.C. HAZINE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Temmuz, 2023

Temmuz 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Temmuz ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 455,8 milyar TL, bütçe gelirleri 504,4 milyar TL ve bütçe fazlası 48,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 418,1 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 86,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

TEMMUZ AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	455.840
Faiz Dışı Giderler	418.132
Bütçe Gelirleri	504.413
Vergi Gelirleri	450.316
Bütçe Dengesi	48.574
Faiz Dışı Denge	86.281

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Temmuz ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	260.999	9,2	5.589.085	455.840	8,2	74,7
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	244.305	9,8	4.942.949	418.132	8,5	71,2
Faiz Giderleri	329.800	16.694	5,1	646.136	37.707	5,8	125,9
Bütçe Gelirleri	2.553.099	196.980	7,7	4.929.664	504.413	10,2	156,1
Vergi Gelirleri	2.185.950	168.848	7,7	4.270.668	450.316	10,5	166,7
Bütçe Dengesi	-278.374	-64.019	23,0	-659.421	48.574	-7,4	175,9
Faiz Dışı Denge	51.426	-47.325	-92,0	-13.285	86.281	-649,5	282,3

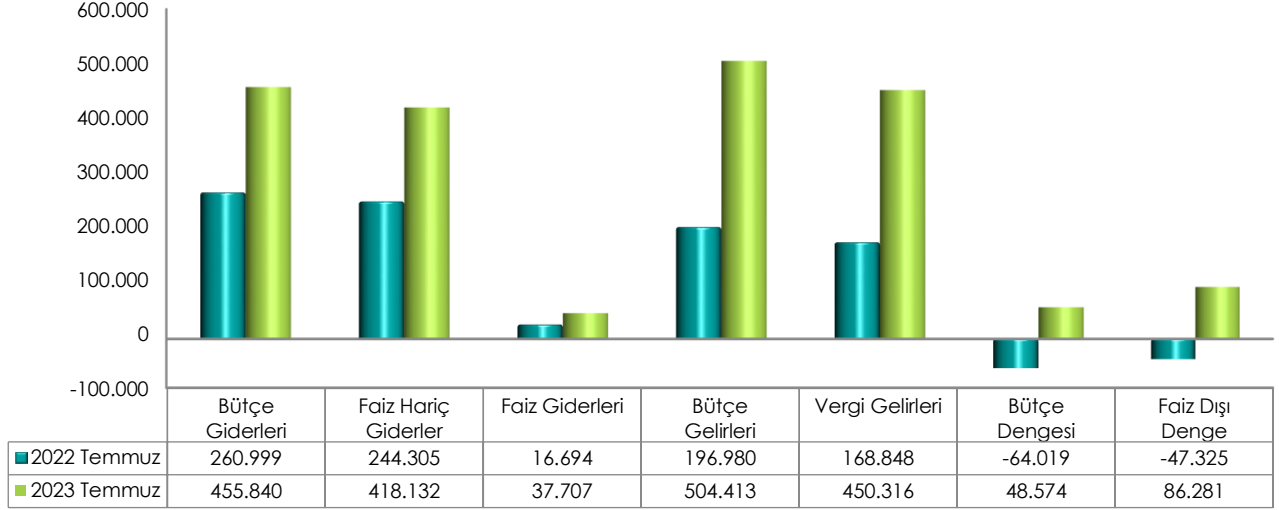
* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Temmuz ayında 64 milyar 19 milyon TL açık vermiş iken 2023 yılı Temmuz ayında 48 milyar 574 milyon TL fazla vermiştir.

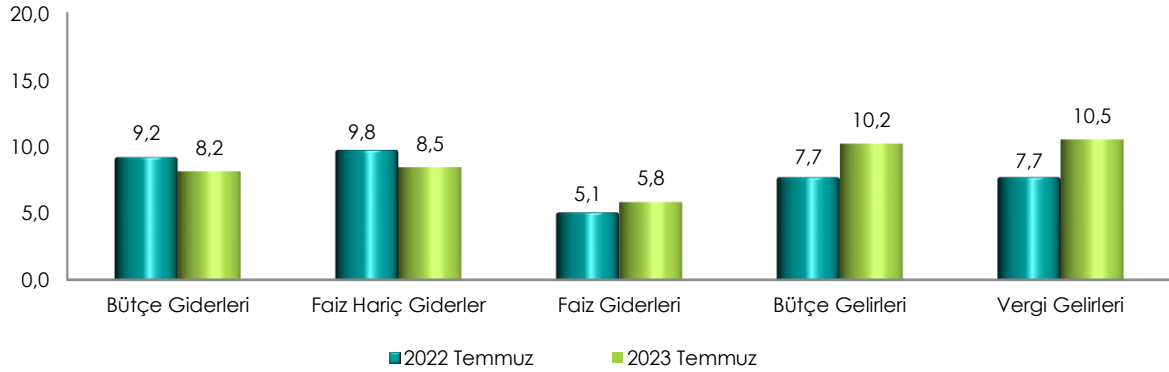
2022 yılı Temmuz ayında 47 milyar 325 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2023 yılı Temmuz ayında 86 milyar 281 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Temmuz ayı gerçekleştirmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Temmuz ayı itibarıyla 455 milyar 840 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 37 milyar 707 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 418 milyar 132 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	260.999	9,2	5.589.085	455.840	8,2	74,7
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	244.305	9,8	4.942.949	418.132	8,5	71,2
Personel Giderleri	613.641	63.843	10,4	952.308	139.825	14,7	119,0
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	9.257	9,5	150.392	17.369	11,5	87,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	12.192	5,7	419.443	27.287	6,5	123,8
Cari Transferler	1.078.291	127.281	11,8	1.940.901	178.738	9,2	40,4
Sermaye Giderleri	206.348	20.485	9,9	383.278	28.811	7,5	40,6
Sermaye Transferleri	23.627	2.325	9,8	521.000	12.914	2,5	455,5
Borç Verme	201.623	8.922	4,4	410.410	13.189	3,2	47,8
Faiz Giderleri	329.800	16.694	5,1	646.136	37.707	5,8	125,9
Yedek Ödenekler	66.177			165.216			

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

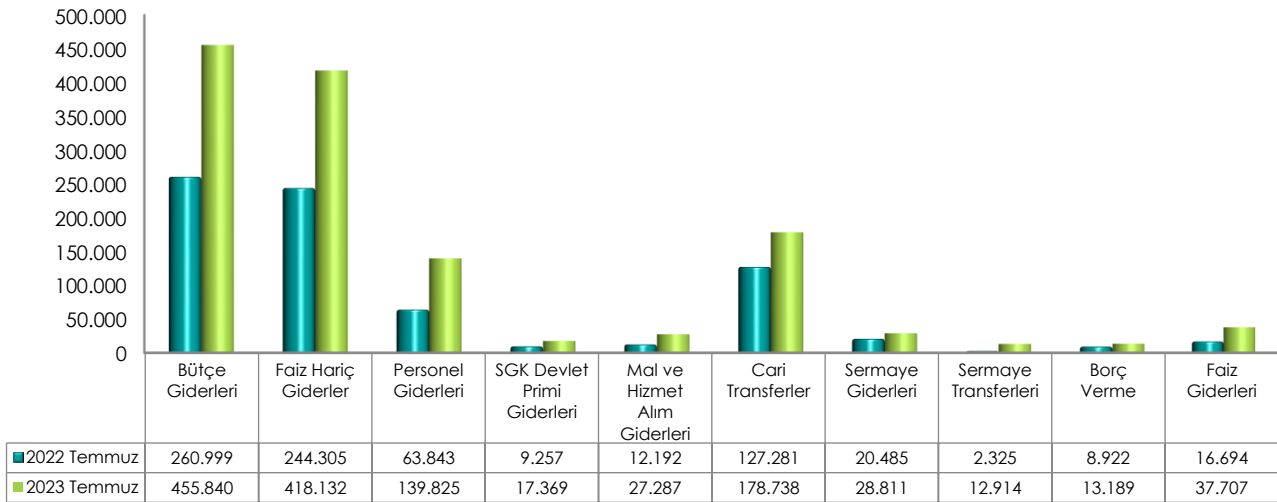
2023 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 5 trilyon 589 milyar 85 milyon TL ödenekten Temmuz ayında 455 milyar 840 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 260 milyar 999 milyon TL harcama yapılmıştır.

Temmuz ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 74,7 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 9,2 iken 2023 yılında yüzde 8,2 olmuştur.

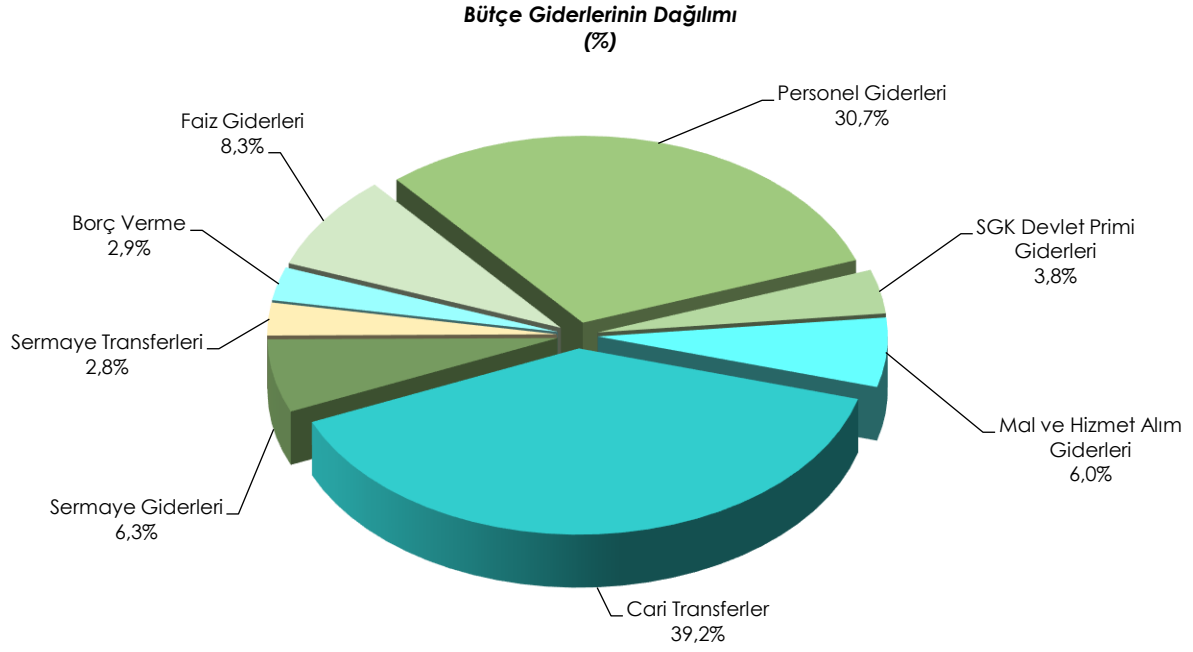
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 71,2 oranında artarak 418 milyar 132 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 9,8 iken 2023 yılında yüzde 8,5 olmuştur.

Temmuz ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Bütçe Giderleri
(Milyon TL)

2023 yılı Temmuz ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Temmuz ayı itibarıyla 504 milyar 413 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 450 milyar 316 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 47 milyar 335 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Temmuz ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	196.980	7,7	4.929.664	504.413	10,2	156,1
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	193.640	7,7	4.873.427	497.651	10,2	157,0
Vergi Gelirleri	2.185.950	168.848	7,7	4.270.668	450.316	10,5	166,7
Gelir Vergisi	308.454	32.717	10,6	696.394	70.830	10,2	116,5
Kurumlar Vergisi	487.760	2.514	0,5	782.230	21.568	2,8	758,0
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	20.140	14,6	440.872	108.373	24,6	438,1
Özel Tüketim Vergisi	375.851	36.296	9,7	817.241	83.578	10,2	130,3
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	5.771	11,3	108.231	15.302	14,1	165,2
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	48.395	8,4	931.406	94.953	10,2	96,2
Damga Vergisi	39.979	3.391	8,5	85.500	7.459	8,7	120,0
Harçlar	77.147	4.728	6,1	133.864	13.387	10,0	183,1
Diğer	132.562	14.895	11,2	274.930	34.866	12,7	134,1
Vergi Dışı Gelirler	337.463	24.792	7,3	602.760	47.335	7,9	90,9
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	2.651	13,5	37.134	4.783	12,9	80,4
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	10.062	689	6,8	19.102	1.979	10,4	187,4

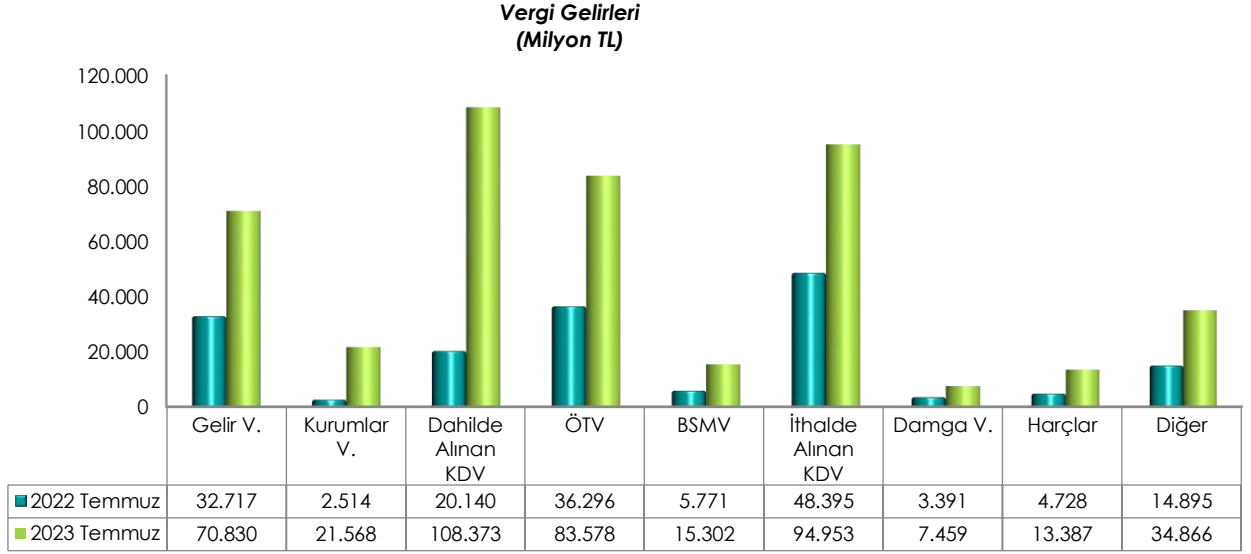
* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

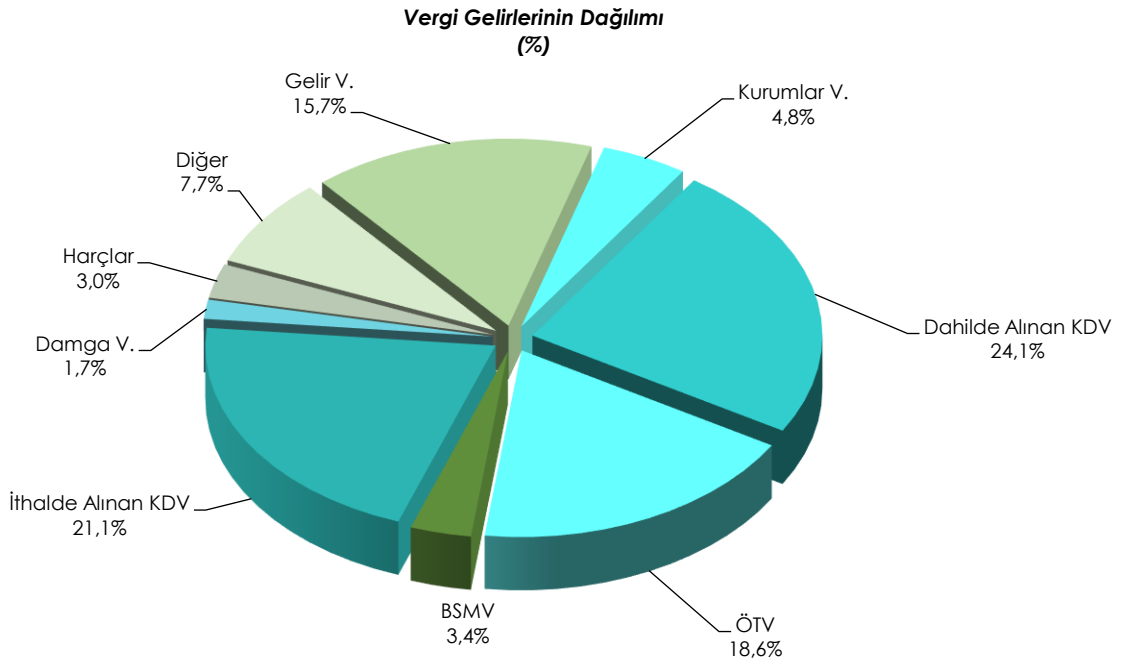
2022 yılı Temmuz ayında bütçe gelirleri 196 milyar 980 milyon TL iken 2023 yılının aynı ayında yüzde 156,1 oranında artarak 504 milyar 413 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Temmuz ayı gerçekleşme oranı 2022 yılında yüzde 7,7 iken 2023 yılında yüzde 10,2 olmuştur.

2023 yılı Temmuz ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 166,7 oranında artarak 450 milyar 316 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 7,7 iken 2023 yılında yüzde 10,5 olmuştur.

Temmuz ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Temmuz ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2023 Yılı Ocak-Temmuz Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 2 trilyon 819,4 milyar TL, bütçe gelirleri 2 trilyon 384,8 milyar TL ve bütçe açığı 434,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 2 trilyon 506,5 milyar TL ve faiz dışı açık ise 121,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	2.819.416
Faiz Dışı Giderler	2.506.466
Bütçe Gelirleri	2.384.763
Vergi Gelirleri	2.052.628
Bütçe Dengesi	-434.654
Faiz Dışı Denge	-121.703

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	1.432.850	50,6	5.589.085	2.819.416	50,4	96,8
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	1.281.502	51,2	4.942.949	2.506.466	50,7	95,6
Faiz Giderleri	329.800	151.347	45,9	646.136	312.951	48,4	106,8
Bütçe Gelirleri	2.553.099	1.462.390	57,3	4.929.664	2.384.763	48,4	63,1
Vergi Gelirleri	2.185.950	1.202.639	55,0	4.270.668	2.052.628	48,1	70,7
Bütçe Dengesi	-278.374	29.541	-10,6	-659.421	-434.654	65,9	-1.571,4
Faiz Dışı Denge	51.426	180.888	351,7	-13.285	-121.703	916,1	-167,3

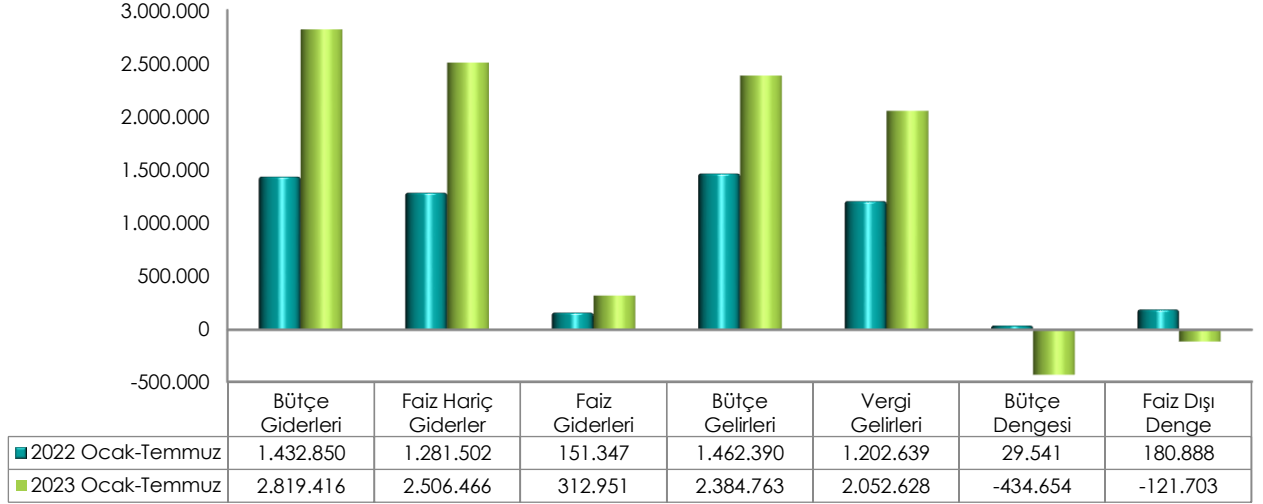
* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde 29 milyar 541 milyon TL fazla vermiş iken 2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde 434 milyar 654 milyon TL açık vermiştir.

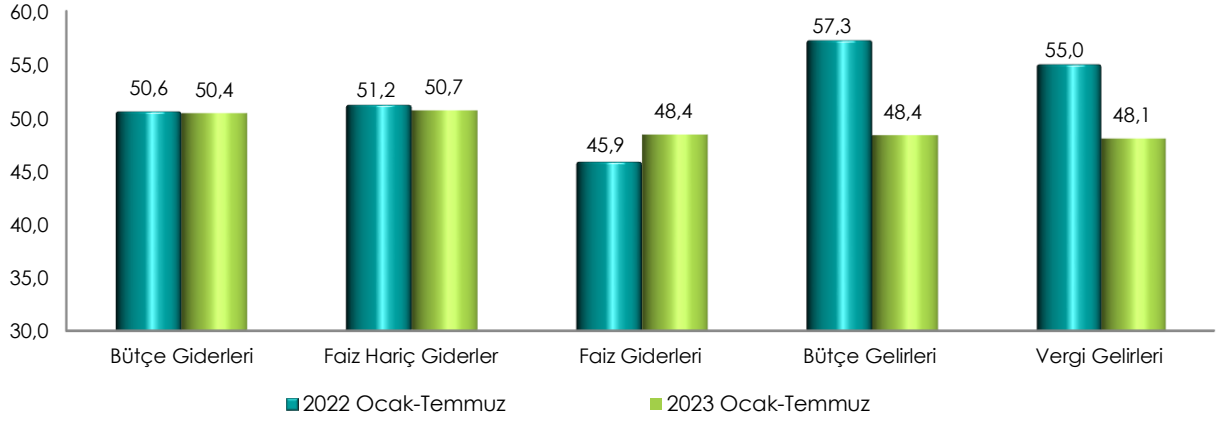
2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde 180 milyar 888 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde 121 milyar 703 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Temmuz dönemi gerçekleşmelerinin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla 2 trilyon 819 milyar 416 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 312 milyar 951 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 2 trilyon 506 milyar 466 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	1.432.850	50,6	5.589.085	2.819.416	50,4	96,8
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	1.281.502	51,2	4.942.949	2.506.466	50,7	95,6
Personel Giderleri	613.641	322.303	52,5	952.308	697.260	73,2	116,3
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	50.794	52,3	150.392	103.239	68,6	103,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	95.963	44,7	419.443	191.406	45,6	99,5
Cari Transferler	1.078.291	617.435	57,3	1.940.901	1.225.131	63,1	98,4
Sermaye Giderleri	206.348	85.603	41,5	383.278	162.465	42,4	89,8
Sermaye Transferleri	23.627	10.675	45,2	521.000	67.068	12,9	528,3
Borç Verme	201.623	98.730	49,0	410.410	59.897	14,6	-39,3
Faiz Giderleri	329.800	151.347	45,9	646.136	312.951	48,4	106,8
Yedek Ödenekler	66.177			165.216			

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

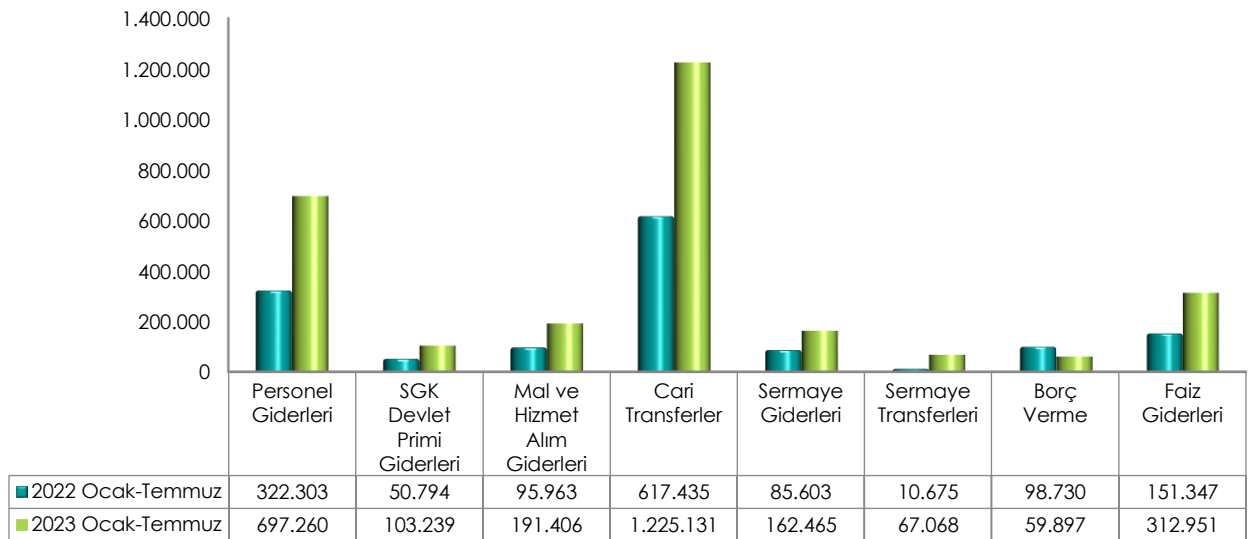
** 7457 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

2023 yılı Ocak-Temmuz döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 96,8 oranında artarak 2 trilyon 819 milyar 416 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 95,6 oranında artarak 2 trilyon 506 milyar 466 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

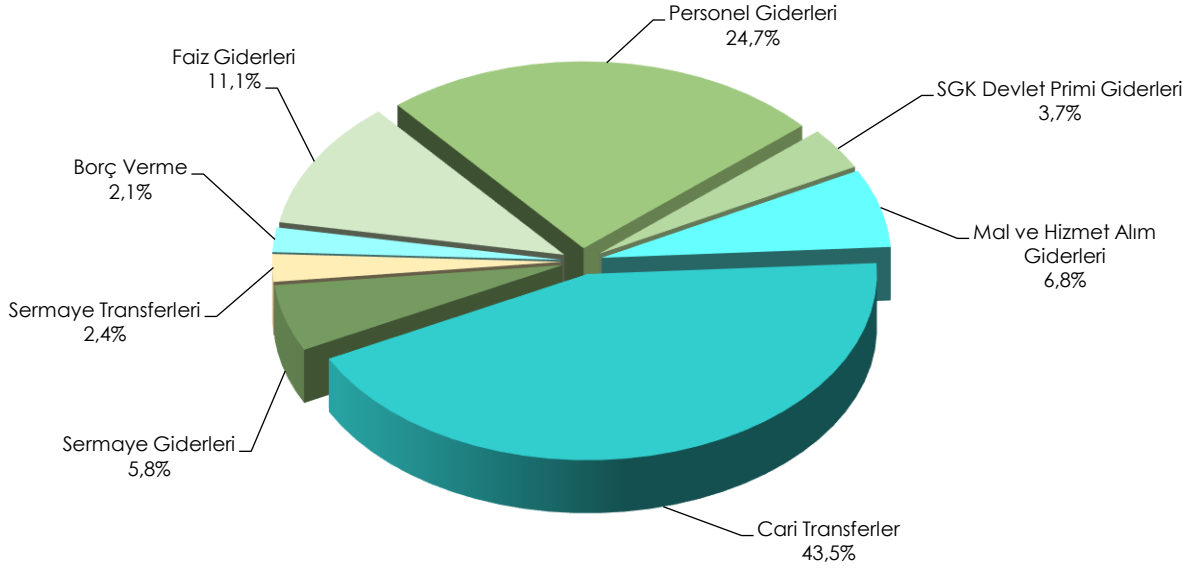
Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Bütçe Giderleri
(Milyon TL)

2023 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Temmuz dönemi itibarıyla 2 trilyon 384 milyar 763 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 2 trilyon 52 milyar 628 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 273 milyar 47 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Ocak-Temmuz dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Temmuz	Yüzde	Bütçe**	Ocak-Temmuz	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	1.462.390	57,3	4.929.664	2.384.763	48,4	63,1
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	1.429.007	56,6	4.873.427	2.325.675	47,7	62,7
Vergi Gelirleri	2.185.950	1.202.639	55,0	4.270.668	2.052.628	48,1	70,7
Gelir Vergisi	308.454	171.954	55,7	696.394	329.953	47,4	91,9
Kurumlar Vergisi	487.760	265.528	54,4	782.230	312.335	39,9	17,6
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	94.668	68,6	440.872	234.309	53,1	147,5
Özel Tüketim Vergisi	375.851	201.673	53,7	817.241	408.646	50,0	102,6
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	29.543	57,6	108.231	63.192	58,4	113,9
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	303.069	52,7	931.406	453.747	48,7	49,7
Damga Vergisi	39.979	21.409	53,6	85.500	43.265	50,6	102,1
Harçlar	77.147	38.223	49,5	133.864	67.095	50,1	75,5
Diğer	132.562	76.573	57,8	274.930	140.084	51,0	82,9
Vergi Dışı Gelirler	337.463	226.368	67,1	602.760	273.047	45,3	20,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	24.935	127,1	37.134	43.092	116,0	72,8
Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	10.062	8.448	84,0	19.102	15.995	83,7	89,3

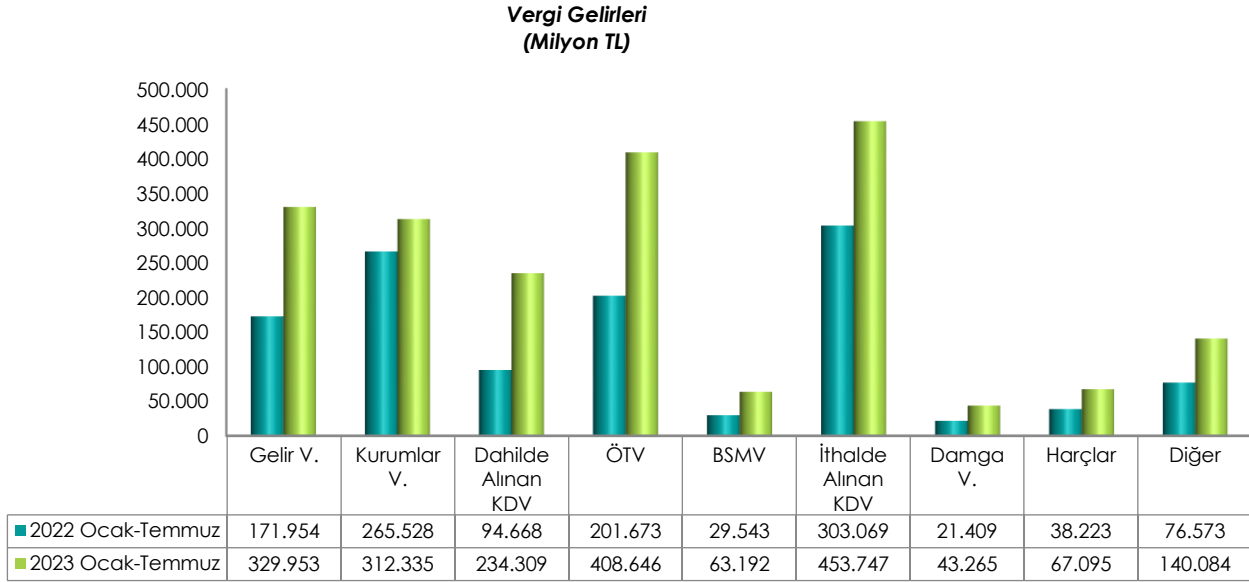
* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

** 7457 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

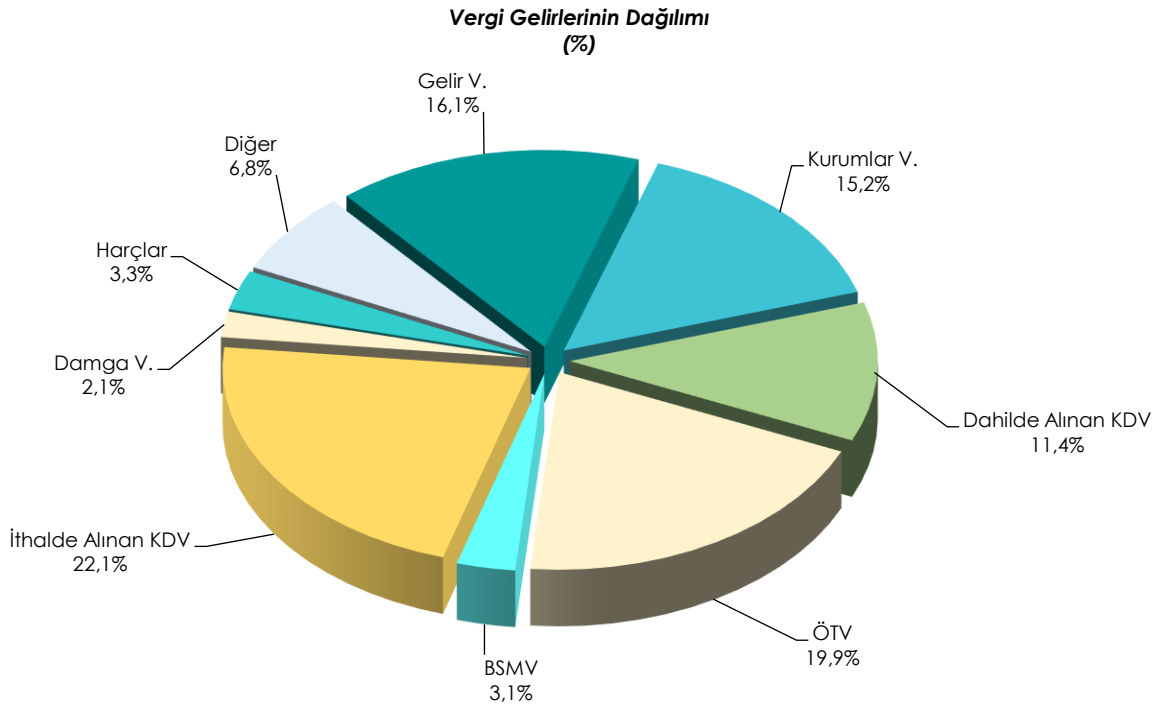
2022 yılı Ocak-Temmuz döneminde bütçe gelirleri 1 trilyon 462 milyar 390 milyon TL iken 2023 yılının aynı döneminde yüzde 63,1 oranında artarak 2 trilyon 384 milyar 763 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 70,7 oranında artarak 2 trilyon 52 milyar 628 milyon TL olmuştur.

Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ocak-Temmuz dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>